

KITEE KARISTAJA

Kivikautisen asuinpaikan koekaivaus

Simo Vanhatalo 2005

KITEE Karistaja

Kivikautisen asuinpaikan koekaivaus

MUSEOVIRASTO
Arkeologian osasto, koekaivausryhmä II
Simo Vanhatalo 2005

KAIVAUSKERTOMUS

Kohteen nimi:	Karistaja
Muinaisjäänöslaji:	kivikautinen asuinpaikka
Muinaisjäänösrekisterinumero:	260010036
Inventointinumero:	36
Lääni:	Itä-Suomen lääni
Kunta, kuntanumero:	Kitee, 260
Kylä, kylänumero:	Puhossalo, 422
Tilat, rek.no:	Honkaniemi , 14:41
Kiinteistötunnus:	260-422-0014-0041
Maanomistaja:	Erkki Bolenz
Katuosoite:	Rysätie 23
Postinumero, -toimipaikka:	82500 Kitee
Gt-kartta:	6
Peruskartta:	4214 07 PUHOSSALO
Yhtenäiskoordinaatit:	P: 6895249 (kaivausalueen keskipiste) I: 3639886 Z: 79-85
Peruskoordinaatit:	X: 6892394 (kaivausalueen keskipiste) Y: 4483418 Z: 79-85
Paikannusmenetelmä:	DGPS-satelliittipaikannin Leica GS50, tarkkuus $\pm 1\text{ m}$
Rahoittaja:	Museovirasto, koekaivausryhmä II
Tutkimusaika:	1.-12.8.2005
Tutkimustapa:	koekaivaus, tasokaivaus
Tutkimusala / kaivausala:	5000 m ² / 48 m ²
Kaivauksenjohtaja:	Simo Vanhatalo, HuK
Piirtäjä ja tutkimusavustaja:	Tiina Kinnunen, HuK ja Ulrika Köngäs, HuK
Kaivajat:	3, koekaivausryhmän palkkaamia
Kaivauslöydöt:	KM 35489:1-388, meripihkahelmen puolikas, saviastian paloja, kivi- ja kvartsiesineitä, kiviesineiden katkelmia, kvartsi- ja kivilaji-iskoksia, palanutta luuta ja C14-hiilinäytteitä. Diar. 21.11.2005.
Valokuvat:	F. 137724-757, kuvat 1-34, luettelo s. 11-12, s. 26-33 (8 kuvataulua)
Diat:	D. 56202-251, 50 kpl, luettelo s. 13-14
Gt-karttaote:	GT 6, pain. 2000, s. 15
Peruskarttaote:	PK 4214 07 PUHOSSALO, pain. 1996, s. 16
Kartat:	Yleiskartta 1:1000, A4, s. 17
Tasokartat:	Pintavaaituskartta 1:50, A4, s. 18 Tasokartta 1:50, taso 1, A4, s. 19 Tasokartta 1:50, taso 2, A4, s. 20 Tasokartta 1:50, taso 2.5 ja 3, A4, s. 21 Tasokartta 1:50, taso 3.5 ja 4, A4, s. 22 Tasokartta 1:50, taso 4-5, A4, s. 23 Profiilikartta 1:25, 505-513/200 ja 513/198.5-200, s. 24 Taso- ja profiilikarttakartta 1:10, kuoppajännös (524-525), A4, s. 25
C14-ajoitukset:	-
Aikaisemmat kaivaukset:	-
inventoinnit:	Petro Pesonen 2004
tarkastukset:	Petro Pesonen 1996
löydöt:	KM 29718:1-41. Saviastian paloja, piiesine, pii-iskoksia, kvartsi-iskoksia, luuesineen katkelma, palanutta luuta ja kiillettä. Petro Pesonen ja Aino Turunen. Diar. 30.09.1996. KM 34785:1-19. Saviastian paloja, saviesineen katkelmia/palanutta savea, kivikirves, kiviesineen katkelma, piiesineitä, pii-iskoksia, kvartsi-iskoksia ja -ytimiä, kivilaji-iskos ja palanutta luuta. Petro Pesonen inv. 2004. Diar. 29.10.2004.
Lähistön muinaisjäänökset:	Kitee Karistaja 2, kivikautinen asuinpaikka, katso Petro Pesosen inventointikertomus vuodelta 2004.
Lähistön löydöt:	KM 34789, kivikautisia asuinpaikkalöytöjä, Petro Pesonen inventointi v. 2004. Diar. 29.10.2004.

TUTKIMUSPERUSTE

Karistajan kivikautisesta muinaisjäännöksestä oli suuri osa päässyt tuhoutumaan soranotossa ja osittain myös tienrakentamisen yhteydessä. Kohde tutkittiin, koska muinaisjäännöksestä jäljelle jäänyt osa oli vaarassa sortua sorakuoppaan. Asuinpaikka on löydetty jo vuonna 1996 ja rauhoitusilmoitus on lähetetty vuonna 1997, siitä huolimatta asuinpaikka on päässyt myöhemmin tuhoutumaan lisää ja soranotto näyttää jatkuvan edelleen tuoreiden kauhakuormaajan jälkien perusteella. Muinaisjäännöksen laajuutta ei selvitty tien länsipuolella, koska tasokaivausalueen tutkimiseen meni koko tutkimusaika.

KOHTEEN SIJAINTI JA KUVAUS

Tutkittava kohde sijaitsee noin 25 kilometriä länsiluoteeseen Kiteen kirkosta, Oriveden Enanlahden itäpuolella, Karistajajoen pohjoispuolisella mäntykankaalla. Muinainen asuinpaikka on sijainnut suojaisen lahdelman niemikkeessä, joka myötäilee 80 metrin korkeuskäyrää. Lahdelma sijaitsee nykyisen sorakuopan ja osittain soistuneen metsän kohdalla. Soranotto on aloitettu vuoden 1993 jälkeen, koska vuonna 1996 painetussa maastokartassa ei näy tätä sorakuoppaa. Mäntyjen ikäarvion perusteella metsä on aurattu viimeistään 1980-luvun alkupuolella. Aurauksen jälkien suunta kaivausalueen kohdalla on noin 6 goonia (5.4 astetta). Karistajanjoelle johtavaa tietä on noin 100 metrin matkalta siirretty länteen 10–15 metriä soranoton takia (katso yleiskartta). Sorakuopan länsireunassa on lähes kolme metriä korkea seinämä, josta saviastian paloja putoilee alas kuoppaan. Seinämässä oli näkyvissä myös hiiltä, punertavia maaläikkiä ja kuoppien jäänteitä. Uuden tien ja sorakuopan reunan väliin jääväällä alueella oli matalahko painanne ja sen pohjoispuolella pyöreähkö kuoppa. Kaivausalueen pohjoispuolella, uuden ja vanhan tien välinen alue oli tasoitettu äskettäin. Samalla kaivausalueen pohjoispuolella sijaitseva kuoppajäännös oli osittain peittynyt irtomailla. Sorakuopan pohjan itäreunaan on työnnetty maavalli, jossa nykyisin kasvaa horsmaa. Sorakuopan luoteis- ja kaakkoisosissa oli havaittavissa aivan tuoreita soranottoaikoja.

KAIVAUSMENETELMÄT

Tien itäreunan ja sorakuopan reunan väliin, painanteen kohdalle, mitattiin 4 x 12 metrin suuruinen tasokaivausalue. Sen länsireunaan määritettiin lähes etelä–pohjoissuuntainen (388 goonia, 349.2 astetta) päälinja. Kiireisen aikataulun takia kaivaustason 0.5 jälkeen kaivausalueen molemmista päistä jätettiin kahdet ruuturivit (2+2 x 4 m) kaivamatta, tällöin kaivausalueksi muodostui 4 x 8 metrin suuruinen ala. Kaivausalueelta raivattiin pensaskasvillisuus pois, maanpinta vaaittiin ja ohuehko turvekerros poistettiin lapioilla. Kaivausalueen hiekkakerrokset kaivettiin lastoilla. Kaivauskerrosten paksuus oli pintakerroksissa 5 cm ja syvemmissä kerroksissa käytettiin 5–10 cm kerroksia maaläikkien paksuuden vaihtelun mukaan. Tasokartat piirrettiin mittakaavaan 1:50 ja profiilista 1:25. Löydöt otettiin talteen neliöittäin 10 cm:n paksuisten kerroksien mukaan. Joistakin löydöistä ja C14-hiilinäytteistä otettiin tarkemmat koordinaatit ja korkeudet vaaittiin.

Sorakuopan länsiseinämästä poistettiin sortumista edistävät turvelipat ja profiiliseinäjä oikaistiin, jotta punertavat ja hiilensekaiset maakerrokset erottuisivat paremmin. Seinämästä pudonneet ja sorakuopan alueelta löydetty irtolöydöt otettiin talteen. Alueesta laadittiin DGPS-satelliittipaikantimen (tarkkuus $\pm 1\text{ m}$) avulla yleiskartta mittakaavaan 1:500. Tutkimusalueesta otettiin mustavalko- ja väridiakuvia. Kaivauksen lopuksi kaivausalue peitettiin.

KAIVAUSHAVAINNOT

Turpeen poiston jälkeen painanteen hieman epämääräiset muodot alkoivat erottua. Painanteen leveys oli noin 4–6 ja pituus 8–9 m. Sen länsireuna oli tuhoutunut uuden tien teossa ja äärimmäinen itäreuna on saattanut ulottua sorakuopan puolelle. Kaivausalueella tien itäinen reuna erottui maassa selvänä maavallina. Tien pohjustustyön yhteydessä saviastian paloja oli kasautunut tähän valliin. Tien kohdalla olleet asuinpaikkajäänteet ovat tuhoutuneet tai tienpohjan maamassoja on siirretty alemmaksi rinteeseen tasaamiseksi. Aikaisemmassa metsämaan muokkauksessa painanteen kohdalta on todennäköisesti poistettu isohko kanto, jonka kohdalle on jäänyt kuoppa. Paikoin myös metsäauraus on saattanut tasoittaa maanpinnan muotoja. Turpeen alla ei ollut selkeää huuhtoutumiskerrosta. Pintakerros oli osittain soransekainen ja paikoin hiekka oli hienohkoa. Tason 1 pinnalla oli pieniä, epämääräisiä hiili/nokiesiintymiä ja punertavia läikkiä. Nämä viittaavat todennäköisemmin metsäpaloön. Tasossa 2 ruskeassa hiekka- ja soramaassa erottui jo useita pyöreähköjä likamaaläikkiä. Hiili- ja nokiesiintymät olivat usein likamaaläikkien yhteydessä. Likamaaläikät eivät muodostaneet mitään yhtenäistä muodostelmaa eivätkä ne näytäneet liittyvän mihinkään rakenteeseen. Kaivausalue oli lähes kivetön, vain soraisemmillä alueilla oli muutamia pieniä kiviä.

Kaivausalueen keskiosassa, tasossa 3 erottui muinaisten rantojen aiheuttamia maalajien lajittumisvyöhykkeitä. Ne näkyivät kaarevina soransekaisina juovina tai sormimaisina vaalean hiekan vyöhykkeinä. Rantavoimat ovat tuhonneet myös ruudun 506/197 rengasmaista likamaan sekaista hiilijuovaa. Syvemmällä hiilijuova muuttui pyöreämmäksi läikäksi. Kaivausalueen pohjoisosassa oli paremmin säilyneitä, kaarimaisia ja pyöreitä noki- ja likamaesiintymiä. Nokimaaläikät jatkuivat syvempiin kerroksiin ja ne muuttuivat laajemmiksi lika- ja nokimaaläikiksi. Tasossa 4 nokimaaläikät pienenivät ja muuttuivat uudelleen pyöreiksi. Ruudun 512/198 keskellä olleen läikän pohja ulottui jopa 80 cm:n syvyyteen maanpinnasta eli kerrokseen 7.5 asti. Ruudusta 512/199, likamaaläikän vierestä ruskeasta hiekasta löytyi saviastian pala (KM 35489:308), jossa on koristeena kuoppia ja pyöreähköjä pistepainanteita. Likamaasta löytyi vain palanutta luuta (KM 35489:313–314), joten läikän tarkkan iän voi määrittää vain C14-näytteen avulla.

Kaivausalueen maaperä oli lähes kivetöntä hiekkaa, jossa oli paikoin vedenlajittamia vyöhykkeitä, kuten hienoa hiekkaa ja soraa. Lajittuneet vyöhykkeet myötäilivät maaston korkeuskäyriä. Muinaisesta asumisesta johtuneet maavärjäytymät olivat lieviä ja vaikeasti havaittavia maan nopean kuivumisen takia. Niin kaivausalueella kuin sorakuopan seinämässäkään ei ollut kivettyjä tulisijoja, vaan vain muutamia hiili- ja nokiläikkiä. Muutamat niistä olivat hyvinkin syviä, mutta vaakatasossa kuitenkin pienialaisia. Painannemuodostelman kohdalla ei havaittu mitään asumukseen viittaavia jälkiä.

Kaivausalueen pohjoispuolella olevan kuoppajäännöksen seinämä oikaistiin ja siistittiin piirtämistä ja valokuvauksista varten (katso profiili- ja tasokartta sivu 25). Kuopan yläosa oli runsaan täyttömaan peittämä. Kuopan halkaisija oli yläosassa noin 1.5 metriä ja pohjalla noin 65 cm. Kuopan syvyys on noin 1.1 metriä vanhan huuhtoutumiskerroksen kohdalla mitattuna, mutta yläosan todellista muotoa ja rakennetta ei voitu täyttömaan takia selvittää. Kuopan yläosassa oli punertavaa hiekkaa ja kapeita nokijuovia, jotka viittaavat selvästi tulenpitoon. Kuopan pohjalla oli ristikkäin vaakasuoraan asetettuja puita, jotka ovat säilyneet osittain hiiltyneinä riukuina ja osittain hiilenmuruja sisältävinä nokimaa-alueina (katso kartta). Kuopan keskiosassa oli karkeahkoa ruskeaa hiekkaa. Kuoppa on todennäköisesti joko kaivettu auki tai peitetty käytön jälkeen. Kuopan seinämää oikaistaessa ei löydetty mitään esineistöä, joten kuopan ajoittaminen voidaan tehdä vain hiiltyneiden puujäännösten avulla.

LÖYDÖT

Tutkimusten alussa kerättiin sorakuopan reunasta pudonneet löydöt talteen ja niiden löytöpaikat arvioitiin noin metrin tarkkuudella. Sorakuopan tuoreilta soranottoaikoilta, lanatulta alueelta ja muualta avoimilta alueilta poimitiin löydöt. Kaivausalueen löydöt otettiin talteen kerroksittain ja neliömetrin suuruisten ruutujen mukaan. Tärkeimmät löydöt mitattiin tarkemmin paikoilleen. Löytöluettelossa esiintyvä löytöjen absoluuttinen löytökorkeus on las-kennallinen eikä sen tarkkuus ole yhtä tarkka kuin vaaittu löytökorkeus. Kaivausalueen löytöjen ja irtolöytöjen tarkemmat määrät on esitetty taulukkoina sivuilla 5–9.

Kaivausalueen löydöistä ehkä merkittävin on meripihkahelmen puolikas (:149), joka löytyi ruudusta 508/198. Helmen reunassa on pieni lohkeama, josta helmen materiaalin voi todeta. Helmen pinnat ovat mattamaisia ja hienorakeisen saostuman peittämiä. Myös helmen katkeamiskohdan pinnat on mattamaisia eli helmi on ollut katkenneena kauan eikä se ole katkennut vasta löytämisen yhteydessä. Helmen halkaisija on noin 5.5 mm ja reiän läpimitta noin 3 mm.

Taltan katkelmiksi määriteltyjä paloja löytyi 4 kappaletta (:90, :132, :276 ja :286). Lisäksi löytyi 5 muuta kiviesineenkattelmia, joiden alkuperäistä esineryhmää on vaikea määrittää. Katkelma (:197) on ilmeisesti peräisin nuolenkärjestä tai taltasta. Katkelmien raaka-aine on enimmäkseen hienojakoista sädekiviliusketta ja niissä esiintyi hiottuja pintoja. Kaivausten suurimmat kiviesineet olivat laakahioin (:48) ja puikkomainen hioin (:49), molemmat ovat harmaanruskeaa hiekkakiveä.

Ehjiä piiesineitä löytyi kolme kappaletta. Veitsi (:174) ja uurrin (:183) ovat moniväristä piitä ja (:277) kaavin tai sen katkelma on punertavanruskeaa piitä, jossa on kuumuuden irrottamia kohtia. Piiesineen katkelmia (:107) on yksi kappale ja pii-iskoksia 19 kappaletta, joiden joukossa saattaa olla myös esineenkattelmia. Kvartsiveitsi (:122, ruudusta 505/199) on erittäin hyvälaatuista ja tasaisen harmaata kvartsia. Sen toisen lappeen pinta on suomui-nen. Kvartsikaapimet (: 207, :219 ja :223) ovat myös hyvälaatuista, läpikuultavaa kvartsia. Muu kivimateriaali koostuu sädekiviliuskeen palasta, kivilaji-iskoksista ja kiilteen paloista sekä kovasta kivikuidusta (:264, paino 0.3 g), joita on käytetty saviastioiden sekoitteena.

Luuesineen katkelmaksi määriteltyjä löytöjä on vain yksi (:229). Siinä on työstyetty poikittainen ura. Palanutta luuta löytyi 1130 kappaletta 171,9 g. Luiden joukossa oli myös isohkoja luun paloja. Luuaineistoa oli tasaisesti koko kaivausalueelta, eniten kuitenkin ruuduista 507/199 (43.9 g), 511/198 (36.4 g) ja 507/198 (15.8 g). Kaivausalueen koillisosasta löytyneistä luista osa oli mustuneita. Luuaineistoa ei ole analysoitu.

Saviastian paloja löytyi kaivausalueelta 245 kappaletta 1858.7 g. Eniten on saviastian kylkipaloja 87.4 % (kokonaispainosta), reunapaloja 11.9 % ja pohjapaloja vain 0.7 %. Suurimmat saviastioiden löytömäärät oli ruuduissa 511/196 (202.9 g, 10.9 %), 506/197 (182.0 g, 9.8 %) ja 505/197 (170.3 g, 9.2 %). Kaivausalueen saviastian palat oli koristeltu erilaisin kampaleimoin, viivoin, painantein ja kuopin (katso sivun 9 taulukko: kaivausalueen saviastian palojen koristeluaiheet). Suurin osa paloista on tyyppillistä kampakeramiikkaa. Lisäksi löytyi täysin koristelemattomia paloja. Muutamia saviastian palat olivat naarmupintaisia ja kahdessa palassa (:240 ja :241) oli hieman punertava pinta. Sekoitteena oli käytetty kivimurskaa, kiillettä (muskoviittia), asbesti- ja talkkikuituja (kyaniittia, :153). Tutkimusalueelta löytyi myös varhaista asbestikeramiikkaa (lanatulta alueelta löytö :368) ja Pöljän keramiikkaa.

LÖYTÖMÄÄRÄT

	kaivauslöydöt		irtolöydöt	
	kpl	paino g	kpl	paino g
MERIPIHKA				
Meripihkahelmi	1	0,1		
	1	0,1		
KIVIESINEET				
Taltan katkelma	4	27,6		
Kiviesineen katkelma	5	29,7		
Hioimen katkelma	4	249,1		
Hioin	2	297,3		
	15	603,7		
PII				
Piiesine	3	12,8		
Piiesineen katkelma	1	2,7		
Pii-iskoksia	19	26,7		
	23	42,2		
KVARTSI				
Kvartsiveitsi	1	2,3		
Kvartsikaavin	3	5,0		
Kvartsiesineen katkelma			1	8,4
Kvartsi-iskoksia	30	170,3	6	90,6
	34	177,6	7	99,0
MUU KIVIMATERIAALI				
Sädekiviliuskeen pala	1	15,7		
Kivilaji-iskoksia	11	510,9		
Kiillettä	36	13,9	4	6,9
Kivikuitua	1	0,3		
	49	540,8	4	6,9
LUU				
Luuesineen katkelma	1	0,3		
Palanutta luuta	1129	156,4	2	0,1
	1130	156,7	2	0,1
SAVIASTIAN PALAT				
Saviastian kylkipaloja	226	1624,4	79	660,0
Saviastian pohjapaloja	1	12,5		
Saviastian reunapaloja	18	221,8	6	92,9
	245	1858,7	85	752,9
KAIVAUSALUEEN LÖYDÖT				
IRTOLOYDÖT			98	858,9
KAIKKI LÖYDÖT YHTEENSÄ	1595	4238,7		

KAIVAUSSALUEEN LÖYTÖJEN KAPPALEMÄÄRÄT

KERROS

ESINE	0	0,5	1	2	2,5	3	3,5	3,75	4	5	6	6,5	7	7,5	YHT.
Hioimen katkelma	1		1	1			1								4
Hioin		2													2
Kiillettä				13		22			1						36
Kiviesineen katkelma				5											5
Kivikuitua						1									1
Kivilaji-iskoksia			2	9											11
Kvartsi-iskoksia	1	5	6	6	1	3	1	4	2		1				30
Kvartsikaavin					1	2									3
Kvartsiveitsi				1											1
Luuesineen katkelma						1									1
Meripihkahelmi				1											1
Palanutta luuta		8	61	215		220	135	207	37	128	42	70	2	4	1129
Pii-iskoksia		5	1	6	1	1	1								19
Piiesine				2			1								3
Piiesineen katkelma			1												1
Saviastian kylkipaloja	6	68	35	45	5	56	5	2	3	1					226
Saviastian pohjapaloja					1										1
Saviastian reunapaloja	1	4	3	5	1	3			1						18
Sädekiviliuskeen pala			1												1
Taltan katkelma			1	1			1	1							4
YHTEENSÄ	9	92	116	310	10	309	145	214	44	129	43	70	2	4	1497

KAIVAUSSALUEEN LÖYTÖJEN PAINOMÄÄRÄT

KERROS

ESINE	0	0,5	1	2	2,5	3	3,5	3,75	4	5	6	6,5	7	7,5	YHT.
Hioimen katkelma	123,6		40,5	56,7			28,3								249,1
Hioin		297,3													297,3
Kiillettä				7,0		6,8			0,1						13,9
Kiviesineen katkelma				29,7											29,7
Kivikuitua						0,3									0,3
Kivilaji-iskoksia			11,0	499,9											510,9
Kvartsi-iskoksia	49,9	12,5	70,1	10,0	0,8	9,2	1,8	9,3	4,5		2,2				170,3
Kvartsikaavin					1,2	3,8									5,0
Kvartsiveitsi				2,3											2,3
Luuesineen katkelma						0,3									0,3
Meripihkahelmi				0,1											0,1
Palanutta luuta		2,4	19,7	52,0		30,1	14,7	13,6	2,7	13,2	3,0	4,6	0,2	0,2	156,4
Pii-iskoksia		14,5	3,4	4,3	2,5	1,2	0,8								26,7
Piiesine				11,0			1,8								12,8
Piiesineen katkelma			2,7												2,7
Saviastian kylkipaloja	50,4	381,2	225,4	379,3	14,5	495,5	19,8	25,7	14,8	17,8					1624,4
Saviastian pohjapaloja					12,5										12,5
Saviastian reunapaloja	2,7	22,0	45,5	90,8	20,3	35,0			5,5						221,8
Sädekiviliuskeen pala			15,7												15,7
Taltan katkelma			4,2	3,8			11,7	7,9							27,6
YHTEENSÄ	226,6	729,9	438,2	1146,9	51,8	582,2	78,9	56,5	27,6	31,0	5,2	4,6	0,2	0,2	3379,8

LÖYTÖJEN SUHTEELLINEN JAKAUMA KAPPALEMÄÄRÄN MUKAAN RUUDUITTAIN

Huom! Arvot alle 0.5 näkyvät taulokossa nolliina matemaattisen pyöristyksen takia.

	503/196	504/196	504/197	505/196	505/197	505/198	505/199	506/196	506/197	506/198	506/199	507/196	507/197	507/198	507/199	508/196	508/197	508/198	508/199	509/196	509/197	509/198	509/199	510/196	510/197	510/198	510/199	511/196	511/197	511/198	511/199	512/196	512/197	512/198	512/199	513/196	513/197	513/199	514/199			
% kp/ruutu																																										
Huonon katkeama		25																	25	25		25																		100		
Huonon																						100																			100	
Kiillettä				3				6	3			3					83									3															100	
Kiviseen katkeama												20			20		20	20																20							100	
Kivikulua																																	100								100	
Kivijä-iskoksia				9												9	9	46	18						9																100	
Kvarti-iskoksia		3	7	10	3	3		3		3								3		3	3		7				10	3	3	3	10	3	13			3				100		
Kvarti-kaavin				33				33	33																																100	
Kvarti-velsi						100																																			100	
Luuseen katkeama													100																												100	
Meripihka helmi																	100																									100
Palanutta luula				0	0	0	0	1	0	0		5	5	10		2	0	1		5		1			6	0			32	7			10	13							100	
Pii-iskoksia		16		5				11	11			11		5								5					11		11			5		11							100	
Piesine																									33	33							33									100
Piesineen katkeama																							100																			100
Savastian kytkipaloja	0	7	4	3	9	1	1	4	9		3	1	1	0	1	0	3	3	6	3	1		5	2			7														100	
Savastian pohjapaloja																																										100
Savastian reunapaloja	6	6	6	6	6			6			6	6				6			6					6				6													100	
Sädekiiviuskeen pala																																										100
Taljen katkeama												25		25																			50								100	
	0,1	1,0	1,0	0,7	2,3	0,4	0,5	0,8	2,8	0,4	0,6	0,3	4,1	4,1	8,2	0,2	2,3	3,0	2,4	0,6	3,8	0,1	1,0	1,0	0,4	4,5	0,3	1,5	0,1	25,0	3,7	1,6	0,3	8,5	12,0	0,3	0,2	0,1	0,1	100		

KAIVAUSALUEEN SAVIASTIAN PALOJEN KORISTELUAIHEET

	kpl	paino	%kpl	%paino
Ei koristelua.	68	185,9	27,8	10,0
Kampaleimoja ja kuoppia.	52	611,0	21,2	32,9
Kampaleimoja.	45	304,0	18,4	16,4
Kuoppia ja neliömäisiä painanteita.	2	8,1	0,8	0,4
Kuoppia ja painanteita.	1	17,2	0,4	0,9
Kuoppia ja pyöreähköjä pistepainanteita.	1	17,8	0,4	1,0
Kuoppia ja soikeahkoja painanteita, joiden sivussa lyhyt poikkiviiva.	2	16,8	0,8	0,9
Kuoppia ja soikeita painanteita.	1	9,2	0,4	0,5
Kuoppia ja viivoja.	5	72,7	2,0	3,9
Kuoppia.	42	312,6	17,1	16,8
Painannekoristelua ja kuoppia.	3	73,8	1,2	4,0
Painannekoristelua.	2	12,4	0,8	0,7
Palkkimaisia leimoja.	1	4,7	0,4	0,3
Ponttipala? Koristeena matalia, pyöreitä kaksiosaisia painanteita.	1	18,3	0,4	1,0
Viivakoristelua.	16	180,9	6,5	9,7
YHTEENSÄ	245	1858,7	100,0	100,0

KAIVAUSALUEEN SAVIASTIAN PALOJEN SEKOITEMATERIAALIT

	kpl	paino	%kpl	%paino
Sekoitteena asbestia.	2	10,1	1,1	0,7
Sekoitteena runsaasti asbesti- ja/tai talkkikuituja ja kivimurskaa.	2	19,7	1,1	1,3
Sekoitteena pitkiä kivisälöjä.	1	4,6	0,5	0,3
Sekoitteena kiillettä.	12	77,5	6,4	5,1
Sekoitteena kiillettä ja kivimurskaa.	3	29,8	1,6	1,9
Sekoitteena kivimurskaa.	165	1357,6	88,2	88,7
Sekoitteena karkeaa kivimurskaa.	1	12,5	0,5	0,8
Sekoitteena tummanharmaata kivimurskaa.	1	19,0	0,5	1,2
YHTEENSÄ	187	1530,8	100,0	100,0

KAIVAUSALUEEN SAVIASTIAN PALOJEN OSIEN SUHTEELLINEN JAKAUMA

	kpl	paino	%kpl	%paino
Saviastian kylkipaloja	226	1624,4	93,1	86,5
Saviastian pohjapaloja	1	12,5	0,5	0,8
Saviastian reunapaloja	18	221,8	6,4	12,7
YHTEENSÄ	245	1858,7	100,0	100,0

YHTEENVETO

Lyhytaikaisen tutkimusten avulla saatiin tutkittua vain pieni osa Karistajan kivikautisesta asuinpaikasta. Suuri onna asuinpaikasta on tuhoutunut jo aikaisempien vuosien aikana tapahtuneessa soranotossa. Kuitenkin voidaan olettaa, että asuinpaikka jatkuu tien länsi- ja luoteispuolelle. Inventointi- ja kaivauslöytöjen perusteella asuinpaikka sijoittunee 79–85 metrin korkeuskäyrille. Kaivausalueella heikosti erottuvaa painannetta en pidä asumuspainanteena, koska mitään rakenteellisia jälkiä ei ollut maassa havaittavissa. Kaivausten löytöaineisto on suhteellisen runsas ja monipuolinen. Lisäksi hienoina löytöinä saatiin meripihkahelmen puolikas ja hieno kvartsiveitsi. Kivikautisen asuinpaikan karkea ajoitus voidaan tehdä saviastian palojen koristelun ja sekoiteaineen perusteella. Vanhimmat saviastian palat on ns. varhaista asbestikeramiikkaa (3400 eKr.–2900 eKr.). Tyypillistä kampakeramiikkaa (noin 3900–3400 eKr.) on runsaasti. Nuorin keramiikkatyö on Pöjänkeramiikkaa (3100–1900 eKr.). Kaivausalueen pohjoispuolella sijaitsevan kuoppajäännöksen käyttötarkoitusta voidaan tutkia lisää vasta C14-ajoitusten avulla.

Alueen jäljellä oleva muinaisjäännös on edelleen rauhoitettu ja soranottoa tulisi edelleen valvoa.

Helsinki 19.1.2006

Simo Vanhatalo, HuK

- K. 1–4/
F. 137724–727 Panoraamakuva tutkimusalueesta, etualalla hiekkakuoppa, keskellä kaivausalue, kuvattu idästä.
- K. 5/F. 137728 Yleiskuva tutkimusalueesta ennen turpeenpoistoa, oikealla hiekkakuoppa, kuvattu etelästä.
- K. 6/F. 137729 Yleiskuva tutkimusalueesta ennen turpeenpoistoa, vasemmalla hiekkakuoppa, kuvattu pohjoisesta.
- K. 7/F. 137730 Yleiskuva tutkimusalueesta turpeenpoiston jälkeen, oikealla hiekkakuoppa, kuvattu etelästä.
- K. 8/F. 137731 Yleiskuva tutkimusalueesta turpeenpoiston jälkeen, vasemmalla hiekkakuoppa, kuvattu pohjoisesta.
- K. 9/F. 137732 Yleiskuva tutkimusalueesta turpeenpoiston jälkeen, taustalla hiekkakuoppa, etualalla osittain tielle sortunut pengeri, kuvattu lännestä.
- K. 10/F. 137733 Kaivausalueen pohjoisosaa, taso 1, hiekkakuopan profiilin reuna ja kaksi pohjoisinta ruuturiviä jätetty tasoon 0.5, kuvattu etelästä.
- K. 11/F. 137734 Kaivausalueen eteläosa, taso 1, hiekkakuopan profiilin reuna ja eteläisin ruuturivi jätetty tasoon 0.5, kuvattu pohjoisesta.
- K. 12/F. 137735 Kaivausalueen eteläosa, taso 1, hiekkakuopan profiilin reuna ja eteläisin ruuturivi jätetty tasoon 0.5, kuvattu lännestä.
- K. 13/F. 137736 Kaivausalueen keskiosa, taso 1, hiekkakuopan profiilin reuna ja eteläisin ruuturivi jätetty tasoon 0.5, kuvattu lännestä.
- K. 14/F. 137737 Kaivausalueen keski- ja eteläosaa, taso 1, hiekkakuopan profiilin reuna ja eteläisin ruuturivi jätetty tasoon 0.5, kuvattu lännestä.
- K. 15/F. 137738 Kaivausalueen pohjoisosaa, taso 1, hiekkakuopan profiilin reuna ja kaksi pohjoisinta ruuturiviä jätetty tasoon 0.5, kuvattu lännestä.
- K. 16/F. 137739 Kaivausalue tasossa 2, etuala, pohjoisosan kaksi viimeistä ruuturiviä ja hiekkakuopan profiilin reuna jätetty tasoon 0.5, kuvattu etelästä.
- K. 17/F. 137740 Kaivausalueen eteläosa, taso 2, hiekkakuopan profiilin reuna ja eteläisin ruuturivi jätetty tasoon 0.5, kuvattu pohjoisesta.
- K. 18/F. 137741 Kaivausalueen keskiosaa, taso 2, kuvattu lännestä.
- K. 19/F. 137742 Kaivausalueen keski- ja eteläosaa, taso 2, kuvattu lännestä.
- K. 20/F. 137743 Kaivausalueen eteläosa, taso 2, kuvattu lännestä.
- K. 21/F. 137744 Kaivausalue tasossa 2.5–3, ruuduissa 505–506/197–198 ja 510–511/198–199 näkyvät selkeästi tumman likamaan muodostamat kuviot. Etuala, pohjoisosan kaksi viimeistä ruuturiviä ja hiekkakuopan profiilin reuna jätetty tasoon 0.5, kuvattu pohjoisesta.
- K. 22/F. 137745 Kaivausalue tasossa 2.5–3, ruuduissa 505–506/197–198 ja 510–511/198–199 näkyvät selkeästi tumman likamaan muodostamat kuviot. Etuala, eteläosan viimeinen ruuturivi ja hiekkakuopan profiilin reuna jätetty tasoon 0.5, kuvattu etelästä.
- K. 23–24/
F. 137746–747 Kaivausalueen pohjois- ja keskiosaa, taso 2.5–3, hiekkakuopan profiilin reuna ja kaksi pohjoisinta ruuturiviä jätetty tasoon 0.5, kuvattu lännestä.
- K. 25/F. 137748 Kaivausalueen eteläosa, taso 2.5–3, hiekkakuopan profiilin reuna ja eteläisin ruuturivi jätetty tasoon 0.5, kuvattu lännestä.
- K. 26/F. 137749 Tumman likamaan muodostama kuvio kaivausalueen eteläosan ruuduissa 505–506/197–198, taso 3, kuvattu etelästä.
- K. 27/F. 137750 Hiekkakuopan reunan profiili suoristettuna kuoppajäänneksen kohdalta, keskellä linjakeppi 525/200, kuvattu idästä.
- K. 28/F. 137751 Hiekkakuopan reunan profiili suoristettuna kuoppajäänneksen kohdalta, keskellä linjakeppi 525/200, hiiltyneiden puiden muodostama tumma kuvio ja tuore huuhtoutumiskerros näkyvät selkeästi, kuvattu idästä.

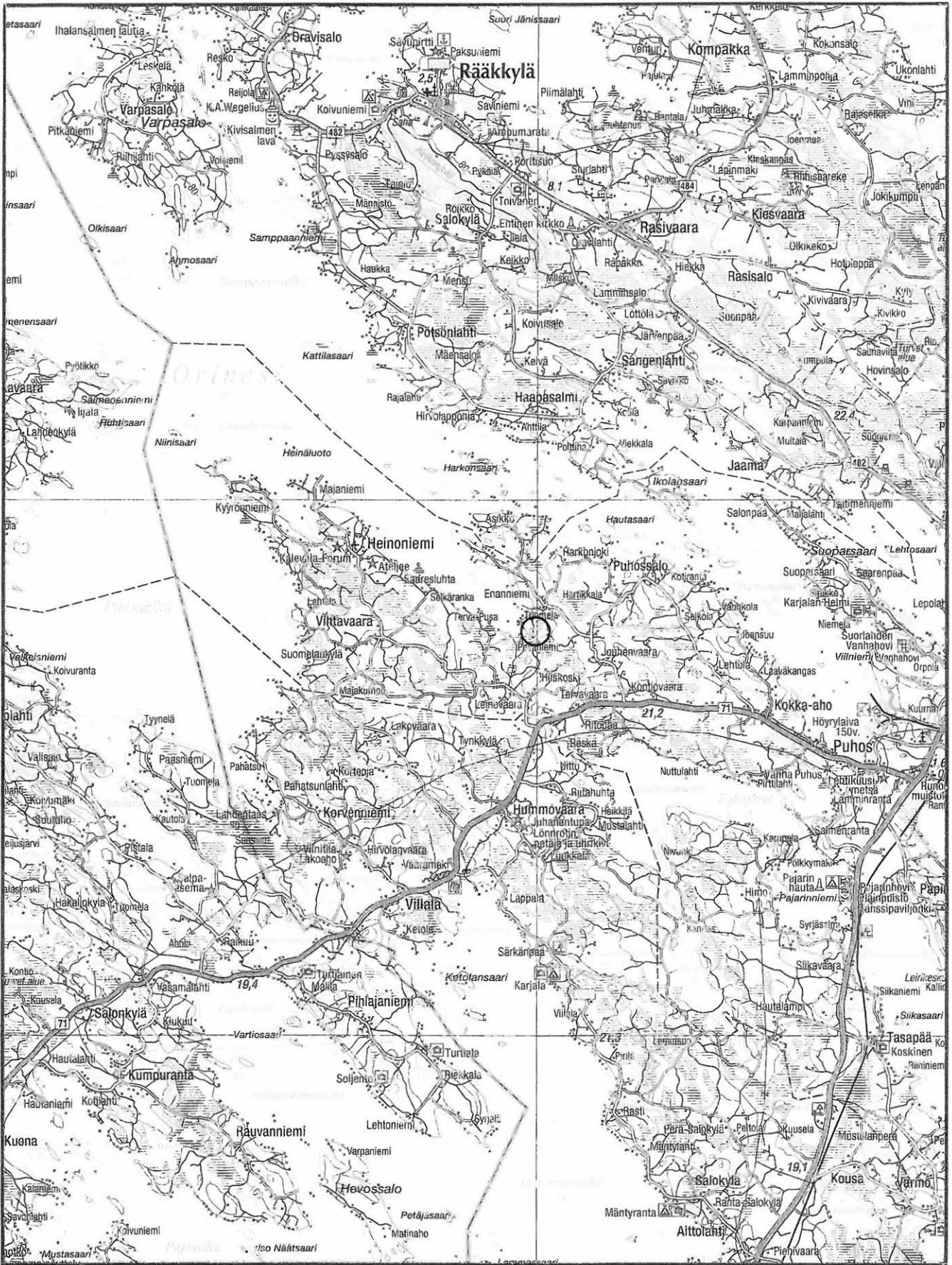
- K. 29/F. 137752 Hiiltyneiden puiden muodostama tumma kuvio ja punertavaa maata kuoppajäännöksen keskivaiheilla, vasemmassa yläkulmassa tuore huuhtoutumiskerros, kuvattu idästä.
- K. 30/F. 137753 Hiekkakuopan profiilin suorituksen yhteydessä esiin tulleita hiiltyneitä puita kuoppajäännöksen keskivaiheilla, noin metrin syvyydessä, kuvattu kohtisuoraan ylhäältä.
- K. 31/F. 137754 Tumma likamaaläikkä kaivausalueen koillisnurkassa ruuduissa 510–512/198–199, taso 3.5–4, kuvattu etelästä.
- K. 32/F. 137755 Tumma likamaaläikkä kaivausalueen koillisnurkassa ruuduissa 510–512/198–199, taso 3.5–4, kuvattu lounaasta.
- K. 33/F. 137756 Tumman likamaan muodostama kuvio kaivausalueen eteläosan ruuduissa 505–506/197–198, taso 3.5–4, kuvattu lännestä.
- K. 34/F. 137757 Tumma likamaaläikkä kaivausalueen koillisnurkassa ruuduissa 510–512/198–199, taso 4, kuvattu etelästä.

DIAKUVALUETTELO

KITEE Karistaja
 kuvaaja: Simo Vanhatalo 2005
 filmikoko: 24 x 36

- D. 56202 Yleiskuva tutkimusalueesta ennen turpeenpoistoa, oikealla hiekkakuoppa, kuvattu etelästä.
- D. 56203 Yleiskuva tutkimusalueesta ennen turpeenpoistoa, vasemmalla hiekkakuoppa, kuvattu pohjoisesta.
- D. 56204 Hiekkakuopan sortunut reuna ennen profiilin suoristamista, kuvan keskivaiheilla osittain tuhoutunut kuoppajäänös, oikealla Matias Järvinen, kuvattu idästä.
- D. 56205 Hiekkakuopan sortunut reuna ennen profiilin suoristamista, oikealla osittain tuhoutunut kuoppajäänös, kuvattu idästä.
- D. 56206 Jan-Erik Nyman ja Marjo Vanhala poimivat irtolöytöjä hiekkakuopan sortuneesta reunasta ennen profiilin suoristamista, kuvattu idästä.
- D. 56207 Hiekkakuopan sortunut reuna ennen profiilin suoristamista, kuvattu idästä.
- D. 56208 Hiekkakuopan sortunut reuna ennen profiilin suoristamista, profiilissa näkyy punertavaa maata kuvan keskivaiheilla, kuvattu idästä.
- D. 56209 Hiekkakuopan sortunut reuna ennen profiilin suoristamista, kuvan keskivaiheilla osittain tuhoutunut kuoppajäänös, kuvattu idästä.
- D. 56210 Yleiskuva tutkimusalueesta turpeenpoiston jälkeen, oikealla hiekkakuoppa, kuvattu etelästä.
- D. 56211 Yleiskuva tutkimusalueesta turpeenpoiston jälkeen, vasemmalla hiekkakuoppa, kuvattu pohjoisesta.
- D. 56212 Yleiskuva tutkimusalueesta turpeenpoiston jälkeen, taustalla hiekkakuoppa, etualalla osittain tielle sortunut pengeri, kuvattu lännestä.
- D. 56213 Kaivausalue tasossa 0.5, oikealla hiekkakuoppa, kuvattu etelästä.
- D. 56214 Kaivausalue tasossa 0.5, vasemmalla hiekkakuoppa, kuvattu pohjoisesta.
- D. 56215 Kaivausalue tasossa 0.5, taustalla hiekkakuoppa, kuvattu lännestä.
- D. 56216 Kaivausalue tasossa 1. Etuala, pohjoisosan kaksi viimeistä ruuturiviä ja hiekkakuopan profiilin reuna jätetty tasoon 0.5, kuvattu etelästä.
- D. 56217 Kaivausalueen pohjoisosa, taso 1, hiekkakuopan profiilin reuna ja kaksi pohjoisinta ruuturiviä jätetty tasoon 0.5, kuvattu etelästä.
- D. 56218 Kaivausalueen eteläosa, taso 1, hiekkakuopan profiilin reuna ja eteläisin ruuturivi jätetty tasoon 0.5, kuvattu pohjoisesta.
- D. 56219 Kaivausalueen keskiosa, taso 1, hiekkakuopan profiilin reuna ja eteläisin ruuturivi jätetty tasoon 0.5, kuvattu lännestä.
- D. 56220 Kaivausalue tasossa 2. Etuala, pohjoisosan kaksi viimeistä ruuturiviä ja hiekkakuopan profiilin reuna jätetty tasoon 0.5, kuvattu etelästä.
- D. 56221 Kaivausalue tasossa 2. Etuala, hiekkakuopan profiilin reuna ja eteläisin ruuturivi jätetty tasoon 0.5, kuvattu pohjoisesta.
- D. 56222 Kaivausalueen eteläosa, taso 2, hiekkakuopan profiilin reuna ja eteläisin ruuturivi jätetty tasoon 0.5, kuvattu pohjoisesta.
- D. 56223 Kaivausalueen eteläosa, taso 2, hiekkakuopan profiilin reuna ja eteläisin ruuturivi jätetty tasoon 0.5, kuvattu pohjoisesta.
- D. 56224 Kaivausalueen eteläosa, taso 2, kuvattu lännestä.
- D. 56225 Kaivausalueen keskiosaa, taso 2, kuvattu lännestä.
- D. 56226 Kaivausalueen keskiosaa, taso 2, kuvattu lännestä.
- D. 56227 Kaivausalue tasossa 2.5–3, ruuduissa 505–506/197–198 ja 510–511/198–199 näkyvät selkeästi tumman likamaan muodostamat kuviot. Etuala, pohjoisosan kaksi viimeistä ruuturiviä ja hiekkakuopan profiilin reuna jätetty tasoon 0.5, kuvattu etelästä.
- D. 56228 Kaivausalue tasossa 2.5–3, ruuduissa 505–506/197–198 ja 510–511/198–199 näkyvät selkeästi tumman likamaan muodostamat kuviot. Etuala, pohjoisosan kaksi viimeistä ruuturiviä ja hiekkakuopan profiilin reuna jätetty tasoon 0.5, kuvattu etelästä.

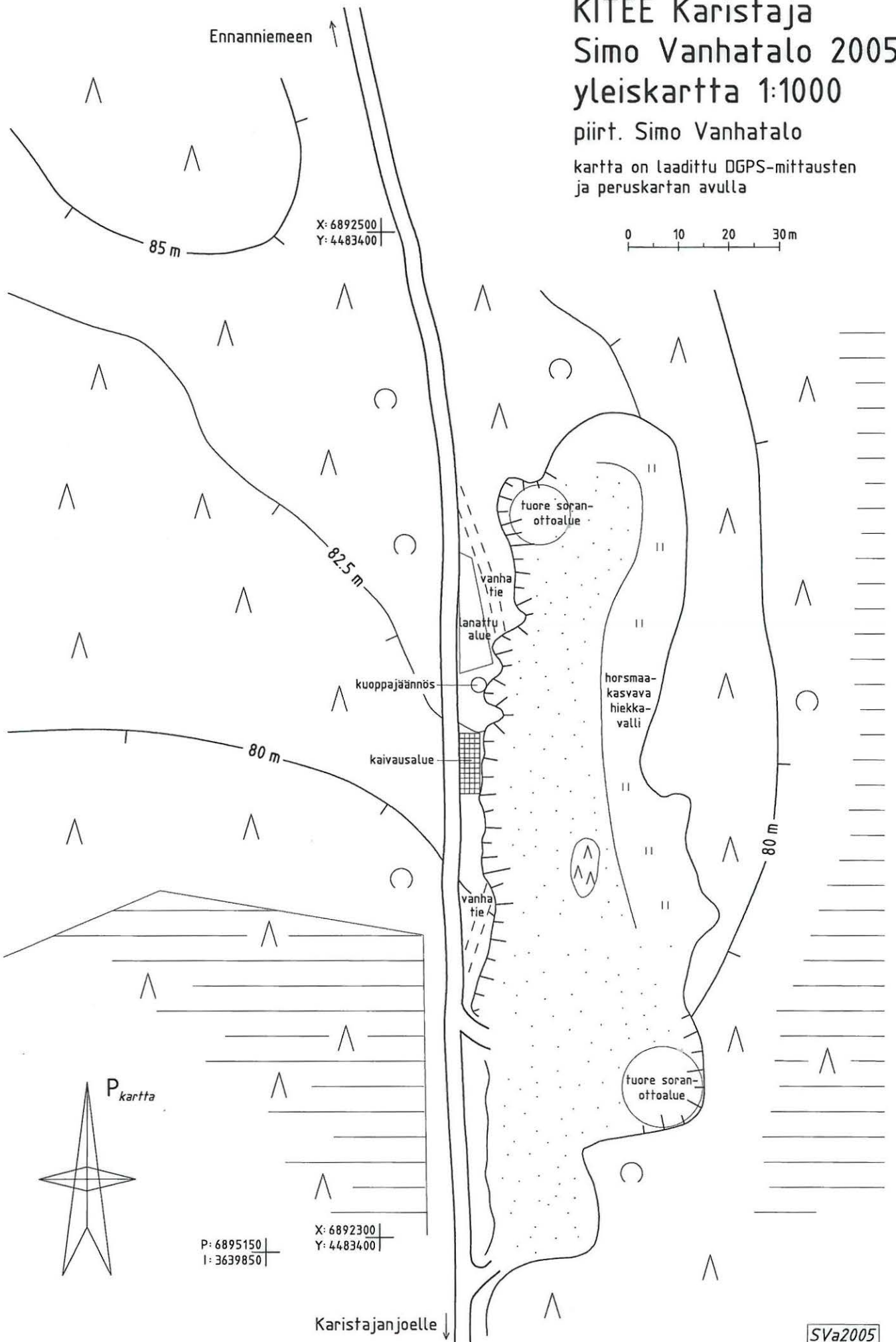
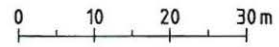
- D. 56229 Kaivausalue tasossa 2.5–3, ruuduissa 505–506/197–198 ja 510–511/198–199 näkyvät selkeästi tumman likamaan muodostamat kuviot. Etuala, eteläisin ruuturivi ja hiekkakuopan profiiliin reuna jätetty tasoon 0.5, kuvattu pohjoisesta.
- D. 56230 Kaivausalueen pohjoisosa, taso 2.5–3, tumman likamaan muodostama kuvio ruuduissa 510–511/198–199, hiekkakuopan profiiliin reuna ja kaksi pohjoisinta ruuturiviä jätetty tasoon 0.5, kuvattu lännestä.
- D. 56231 Kaivausalueen keskiosa, taso 2.5–3, soravyöhykkeet näkyvät selkeästi, hiekkakuopan profiiliin reuna ja eteläisin ruuturivi jätetty tasoon 0.5, kuvattu lännestä.
- D. 56232 Kaivausalueen eteläosa, taso 2.5–3, soravyöhykkeet ja ruutujen 505–506/197–198 tumman likamaan muodostama kuvio näkyvät selkeästi, hiekkakuopan profiiliin reuna ja kaksi pohjoisinta ruuturiviä jätetty tasoon 0.5, kuvattu lännestä.
- D. 56233 Tumman likamaan muodostama kuvio kaivausalueen pohjoisosan ruuduissa 510–511/198–199, taso 2.5–3, kuvattu lännestä.
- D. 56234 Tumman likamaan muodostama kuvio kaivausalueen pohjoisosan ruuduissa 510–511/198–199, taso 2.5–3, kuvattu pohjoisesta.
- D. 56235 Tumman likamaan muodostama kuvio kaivausalueen eteläosan ruuduissa 505–506/197–198, taso 2.5–3, kuvattu lännestä.
- D. 56236 Yksityiskohtakuva tumman likamaan muodostamasta kuviosta kaivausalueen eteläosan ruuduissa 505–506/197–198, kuvattu etelästä.
- D. 56237 Tumman likamaan muodostama kuvio kaivausalueen koillisnurkassa ruuduissa 510–512/198–199, taso 3.5, kuvattu etelästä.
- D. 56238 Tumman likamaan muodostama kuvio kaivausalueen koillisnurkassa ruuduissa 510–512/198–199, taso 3.5, kuvattu lounaasta.
- D. 56239 Tumman likamaan muodostama kuvio kaivausalueen eteläosan ruuduissa 505–506/197–198, taso 3.5–4, kuvattu etelästä.
- D. 56240 Tumman likamaan muodostama kuvio kaivausalueen koillisnurkassa ruuduissa 510–512/198–199, taso 3.5–4, kuvattu etelästä.
- D. 56241 Kaivausalueen etelä- ja keskiosan profiili suoristettuna, taustalla hiekkakuoppa, kuvattu lännestä.
- D. 56242 Kaivausalueen pohjois- ja keskiosan profiili suoristettuna, kuvattu lännestä.
- D. 56243 Kaivausalueen koillisnurkan profiili suoristettuna, kuvattu lounaasta.
- D. 56244 Hiekkakuopan reunan profiili suoristettuna kuoppajäänneksen kohdalta, keskellä linjakeppi 525/ 200, kuvattu idästä.
- D. 56245 Hiekkakuopan reunan profiili suoristettuna kuoppajäänneksen kohdalta, keskellä linjakeppi 525/ 200, hiiltyneiden puiden muodostama tumma kuvio ja tuore huuhtoutumiskerros näkyvät selkeästi, kuvattu idästä.
- D. 56246 Hiiltyneiden puiden muodostama tumma kuvio ja punertavaa maata kuoppajäänneksen keskivaiheilla, vasemmassa yläkulmassa tuore huuhtoutumiskerros, kuvattu idästä.
- D. 56247 Hiiltyneiden puiden muodostama tumma kuvio ja punertavaa maata kuoppajäänneksen keskivaiheilla, vasemmassa yläkulmassa tuore huuhtoutumiskerros, kuvattu idästä.
- D. 56248 Hiekkakuopan profiiliin suoristuksen yhteydessä esiin tulleita hiiltyneitä puita kuoppajäänneksen keskivaiheilla, noin metrin syvyydessä, kuvattu kohtisuoraan ylhäältä.
- D. 56249 Hiekkakuopan profiiliin suoristuksen yhteydessä esiin tulleita hiiltyneitä puita kuoppajäänneksen keskivaiheilla, noin metrin syvyydessä, kuvattu kohtisuoraan ylhäältä.
- D. 56250 Tutkimusalue koekaivauksen jälkeen, painanne peitetty, oikealla hiekkakuoppa ja vasemmalla osittain tielle sortunut pengeri, kuvattu etelästä.
- D. 56251 Tutkimusalue koekaivauksen jälkeen, oikealla peitetty painanne, etualalla Jan-Erik Nyman ja Marjo Vanhala, taustalla Ulrika Köngäs, Niilo Rossi, Matias Järvinen ja Tiina Kinnunen, kuvattu etelästä.

KITEE Karistaja Simo Vanhatalo 2005 yleiskartta 1:1000

piirt. Simo Vanhatalo

kartta on laadittu DGPS-mittausten
ja peruskartan avulla

Ennanniemeen

85 m

X: 6892500
Y: 4483400

82.5 m

80 m

80 m

tuore soranottoalue

vanha tie

lanattu alue

kuoppajäännös

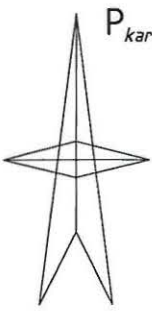
kaivausalue

horsmaak kasvava hiekkavalli

vanha tie

tuore soranottoalue

P kartta

P: 6895150
I: 3639850

X: 6892300
Y: 4483400

Karistajanjoelle

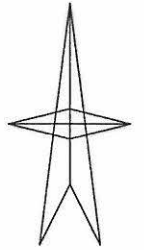
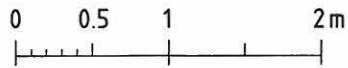
KITEE Karistaja
PK4214 07 PUHOSSALO, pain. 1996, 1:20000
P: 6895249, I: 3639886, Z: 79-85, X: 6892394, Y: 4483418, Z: 79-85

Simo Vanhatalo 2005

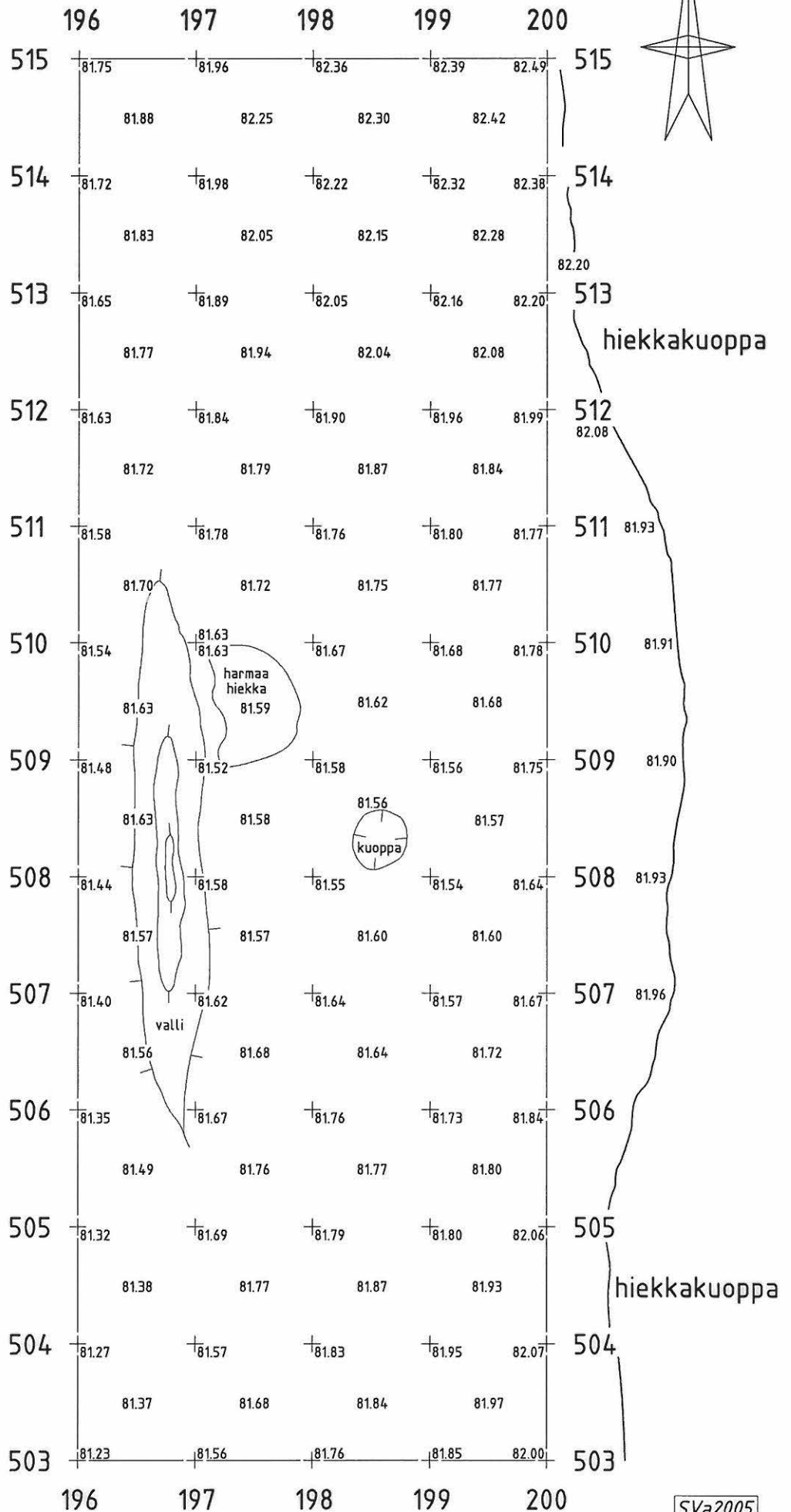

KITEE Karistaja
Simo Vanhatalo 2005
pintavaaituskartta 1:50

pohjalukemat tasokartoissa

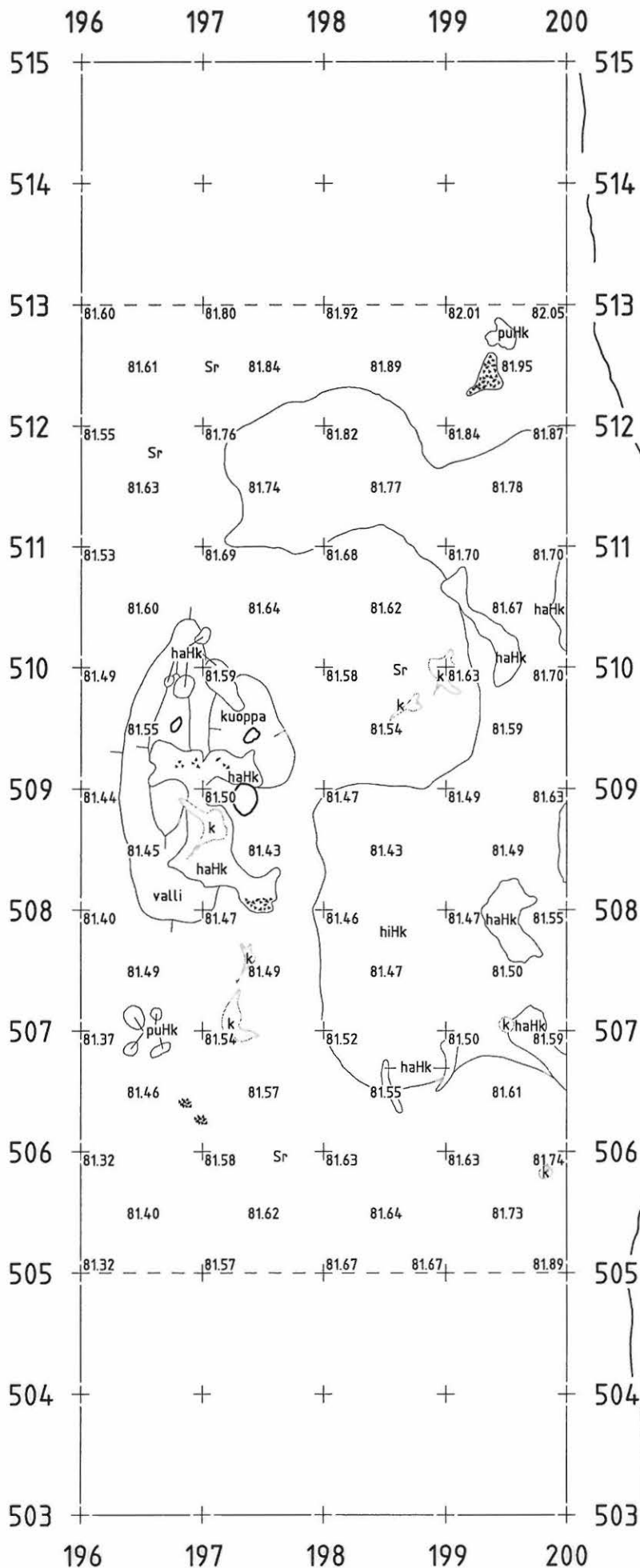
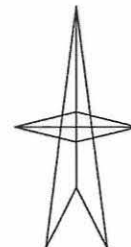
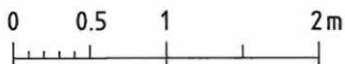

maantie

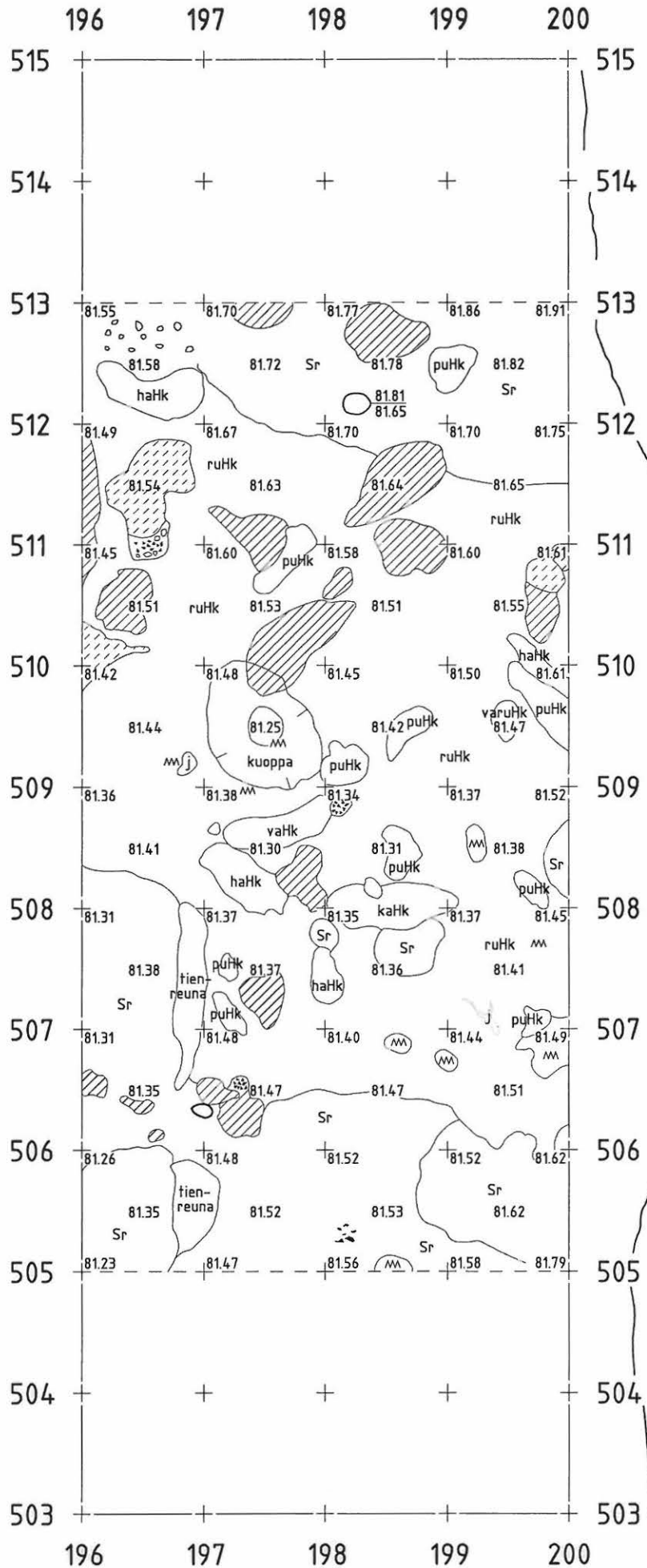
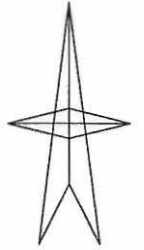
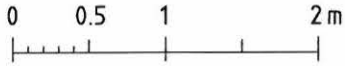
KITEE Karistaja
 Simo Vanhatalo 2005
 taso 1, 1:50
 piirt. Tiina Kinnunen

- hiili ja noki
- puHk punertava hiekka
- haHk harmahtava hiekka
- Sr sora
- hiHk hienohko hiekka
- juuri ja kanto

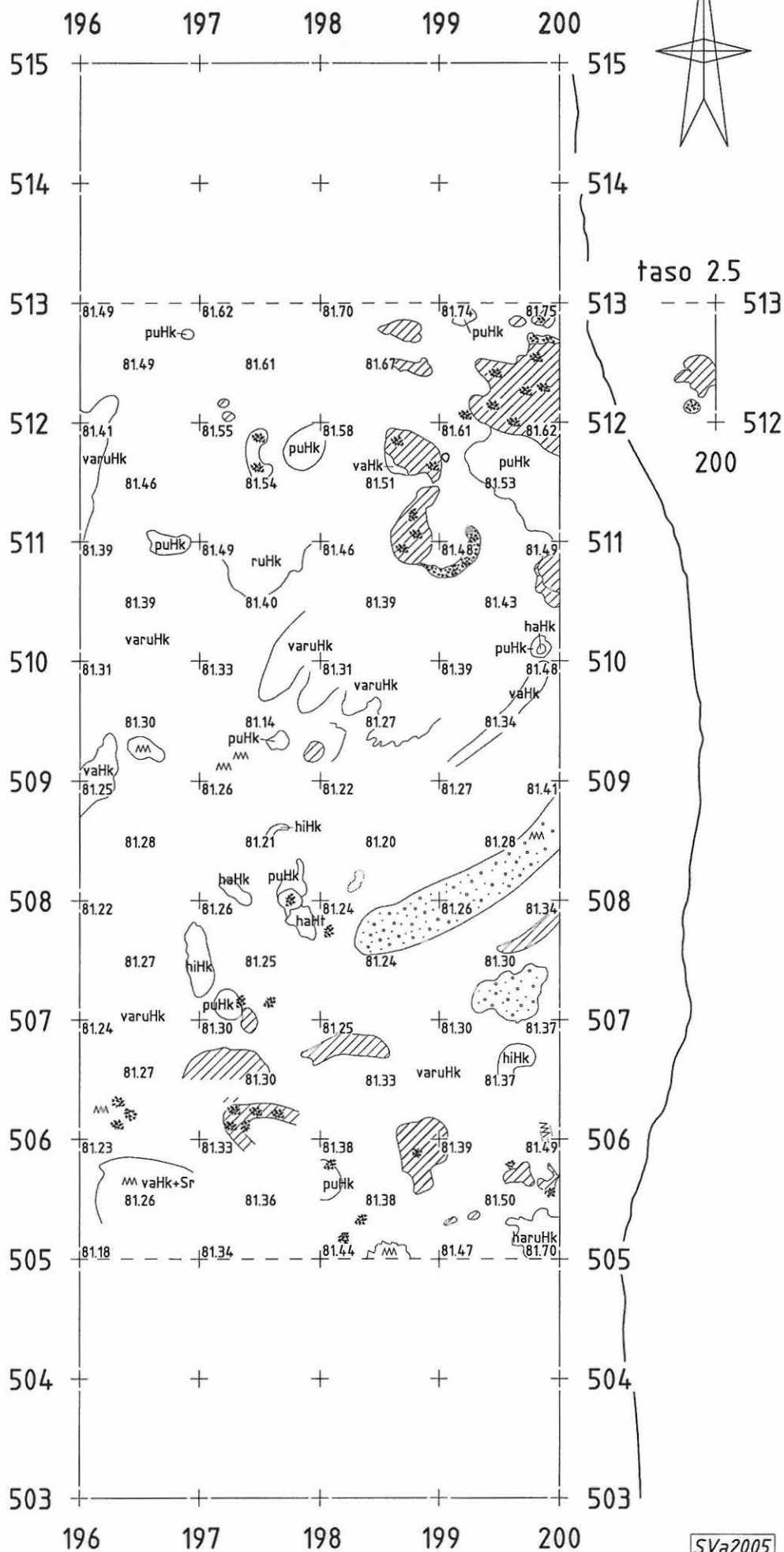
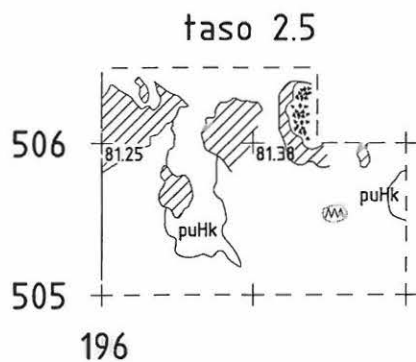
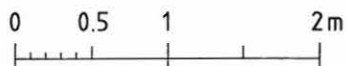

KITEE Karistaja
 Simo Vanhatalo 2005
 taso 2, 1:50
 piirt. Tiina Kinnunen

- hiili ja noki
- tumma likamaa
- likamaa
- vaalea likamaa
- laikukas likamaa
- juuri ja kanto
- puHk
- haHk
- ruHk
- varuHk
- Sr
- kaHk
- kivi
- ruoste

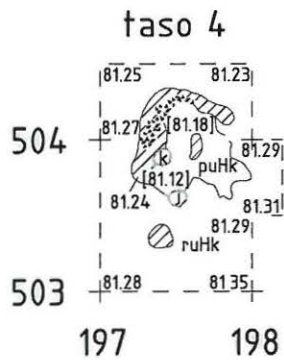
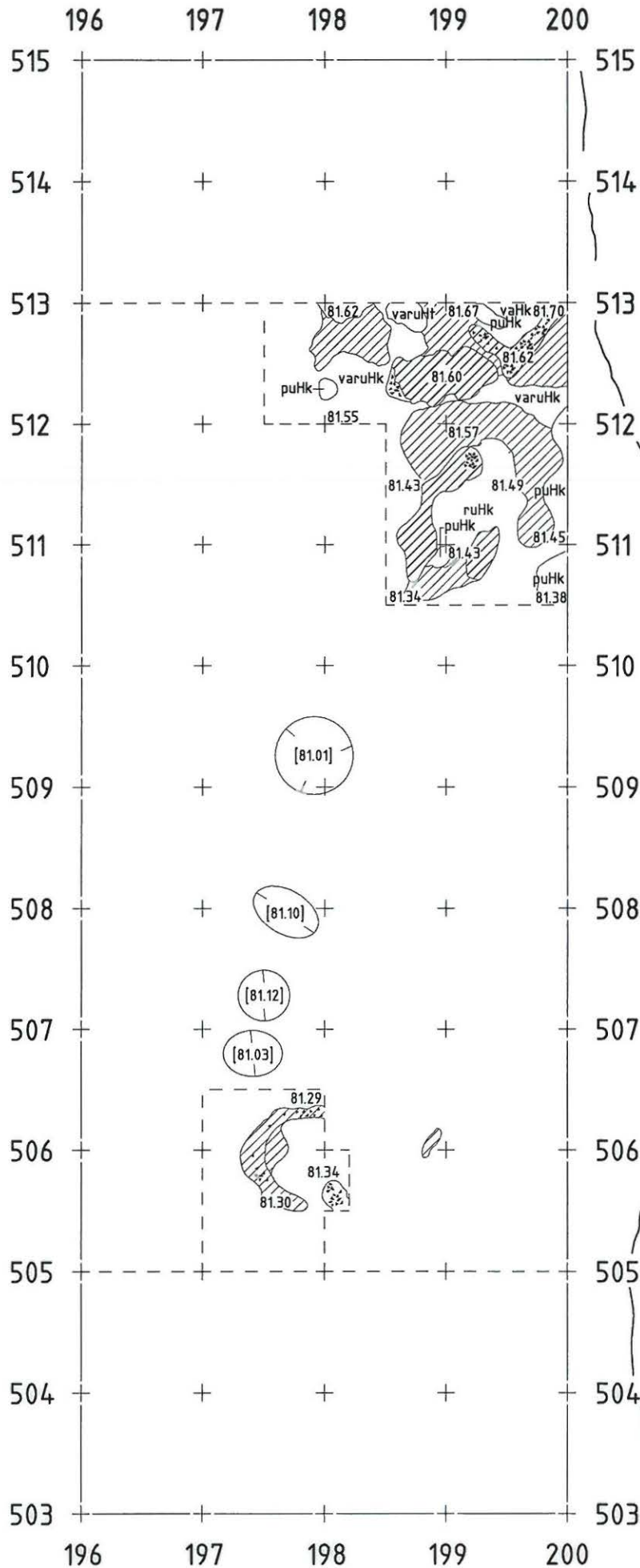
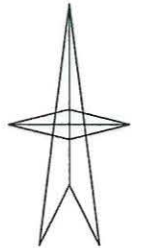
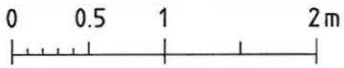

KITEE Karistaja
Simo Vanhatalo 2005
taso 2.5 ja 3, 1:50
piirt. Tiina Kinnunen

KITEE Karistaja
 Simo Vanhatalo 2005
 taso 3.5 ja 4, 1:50
 piirt. Tiina Kinnunen

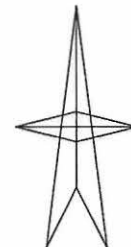
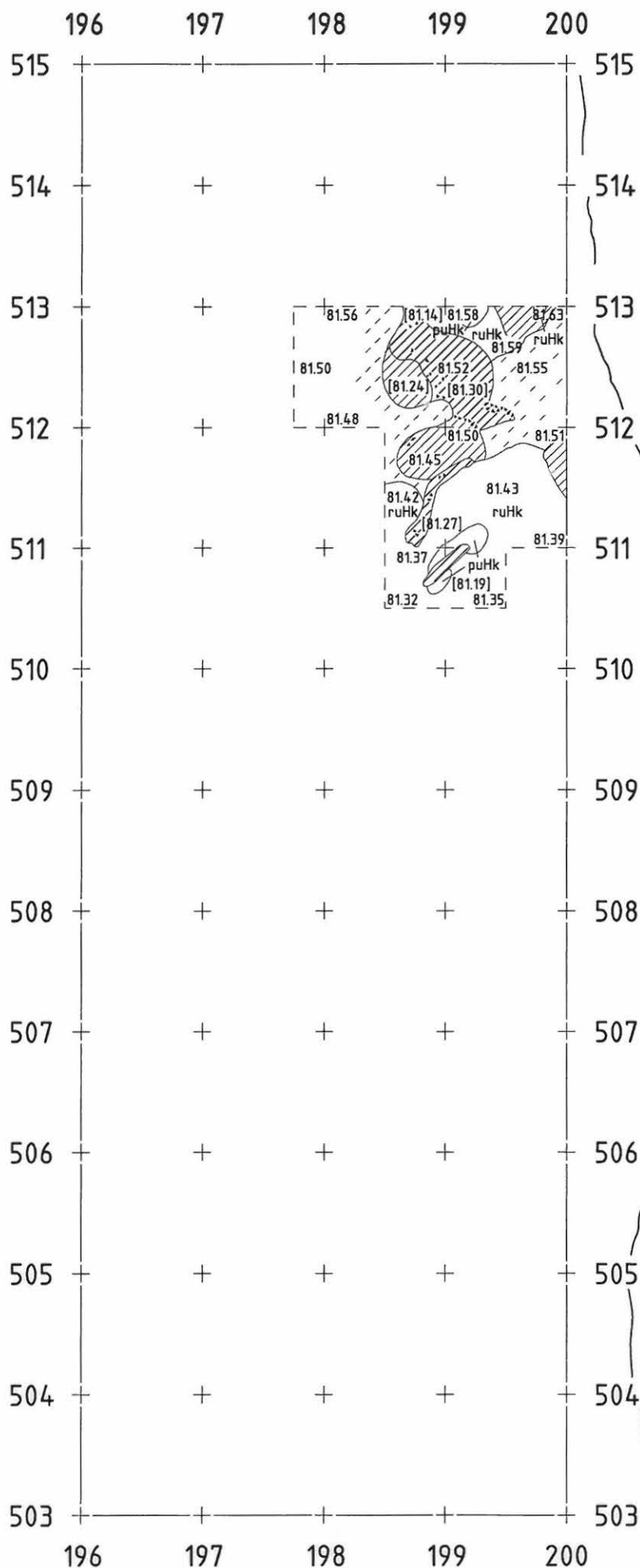
- hiili ja noki
- tumma likamaa
- likamaa
- vaalea likamaa
- puHk punertava hiekka
- ruHk ruskea hiekka
- varuHk vaaleanruskea hiekka
- vaHk vaalea hiekka
- [81.18] pohjaluku
- juuri ja kanto

KITEE Karistaja
Simo Vanhatalo 2005
taso 4-5, 1:50
piirt. Tiina Kinnunen

	hiili ja noki
	tumma likamaa
	vaalea likamaa
	laikukas likamaa
	puHk
	ruHk

0 0.5 1 2 m

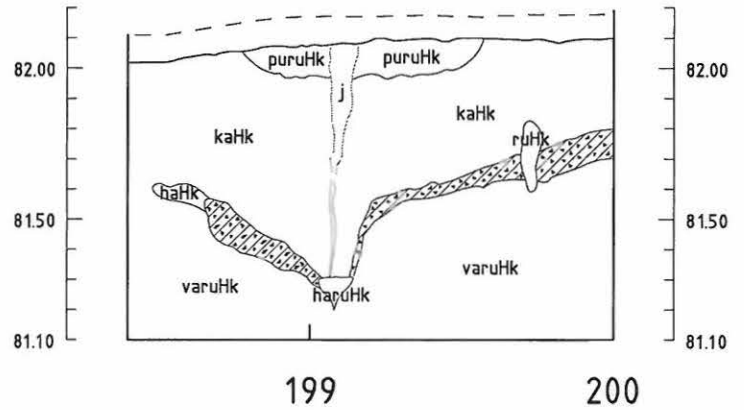

profiilikartta 1:25

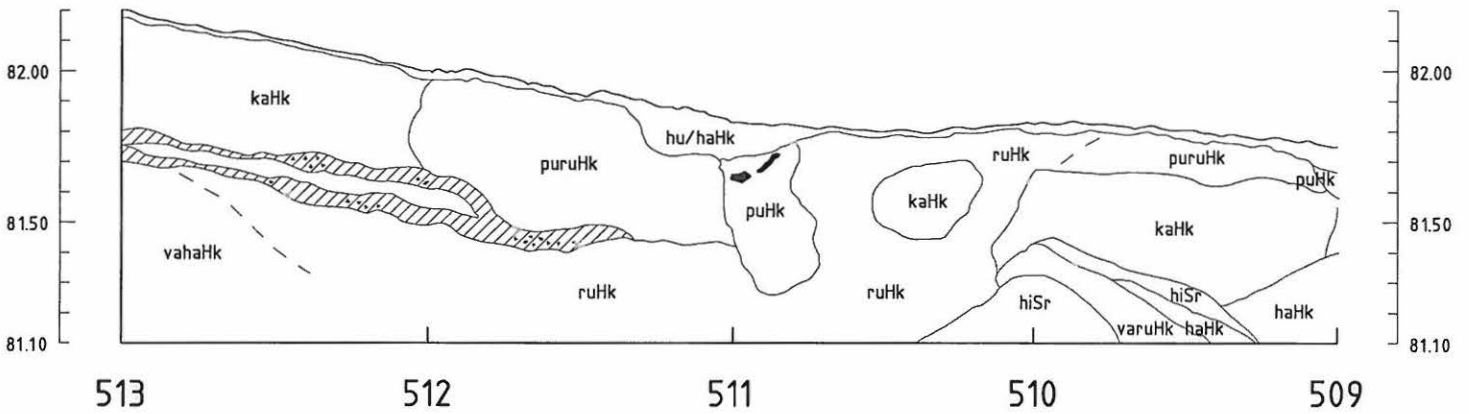
piirt. Tiina Kinnunen ja Ulrika Köngäs

- hiili ja noki
- likamaa
- puHk punertava hiekka
- puruHk punaruskea hiekka
- ruHk ruskea hiekka
- varuHk vaaleanruskea hiekka
- huHk huuhtoutunut hiekka
- haHk harmahtava hiekka
- vahaHk vaaleanharmaa hiekka
- kaHk karkea hiekka
- kaSr karkea sora
- hiSr hieno sora
- kivi
- juuri

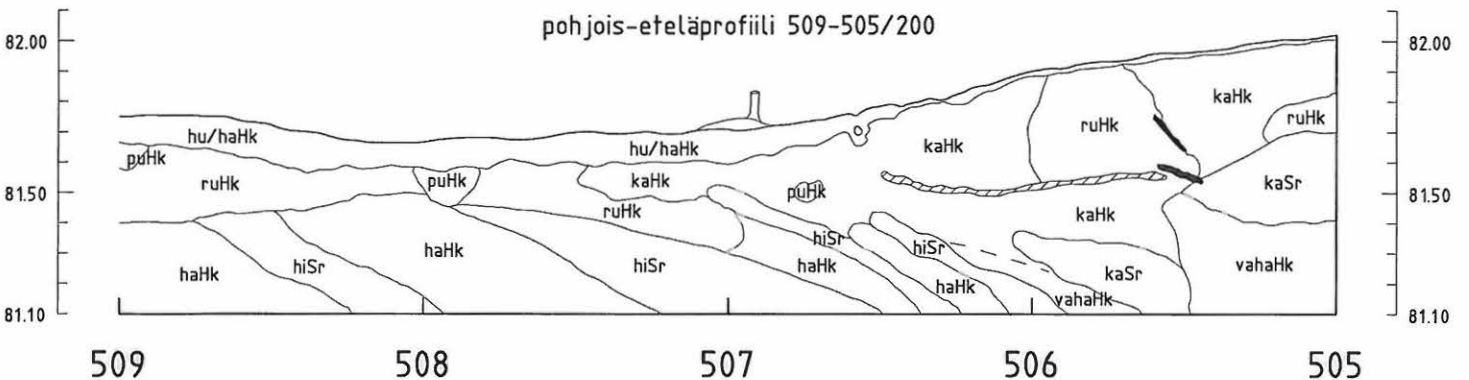
länsi-itä-profiili 513/198.5-200

pohjois-eteläprofiili 513-509/200

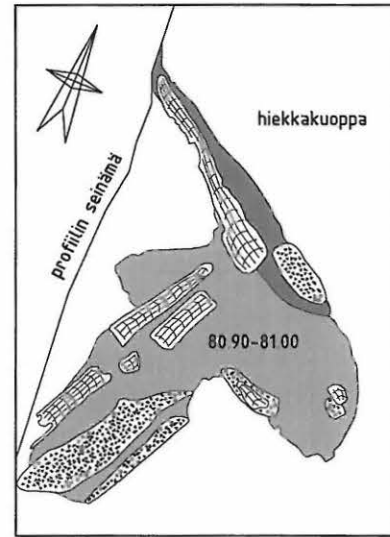

pohjois-eteläprofiili 509-505/200

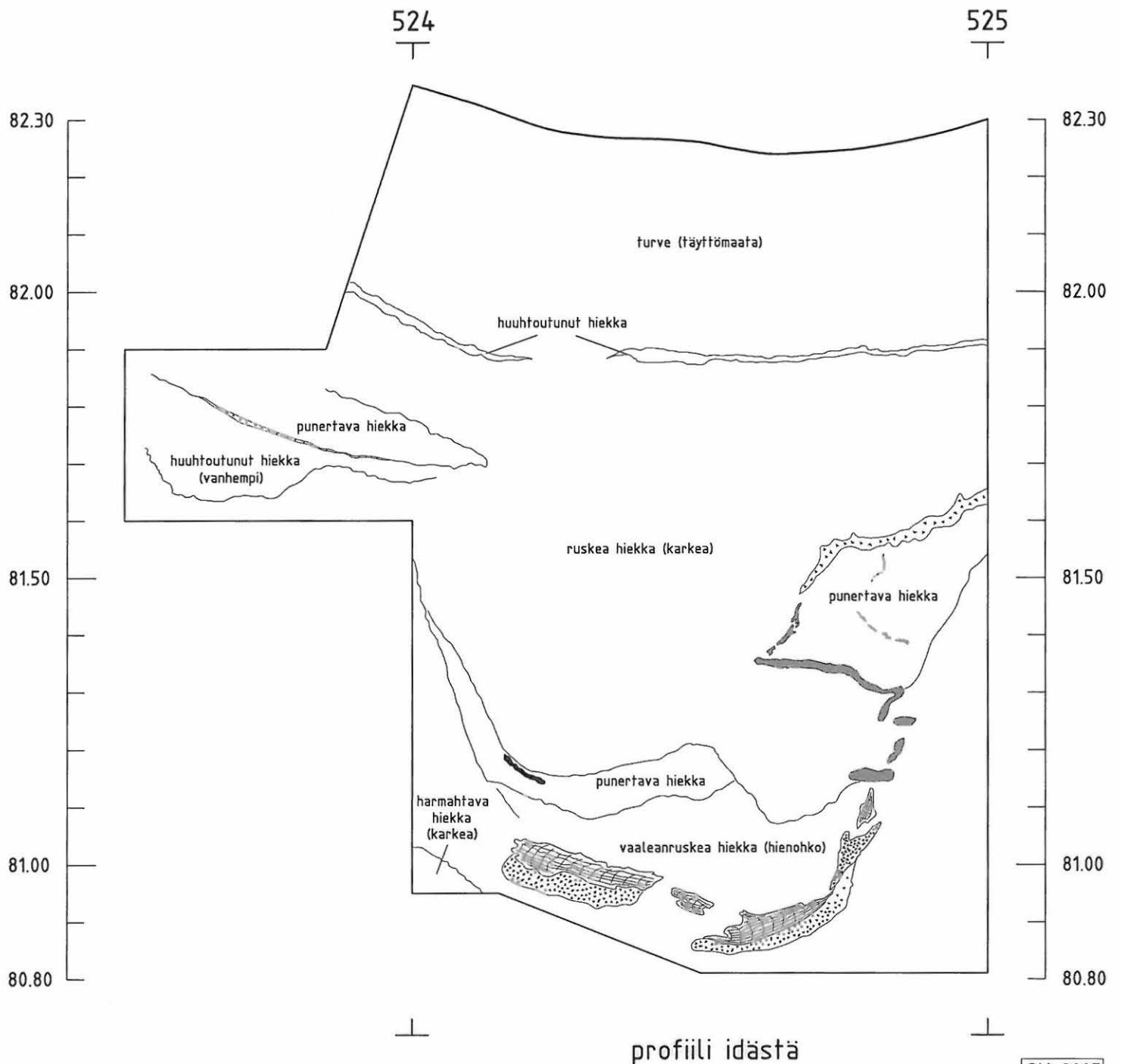

KITEE Karistaja
 Simo Vanhatalo 2005
 kuoppajäännös, 1:10
 piirt. Tiina Kinnunen

- hiiltynyt puu (syyt näkyvissä)
- hiiltynyt puu (syyt eivät erotu)
- nokimaa-juova (musta)
- nokimaa-alue (paljon nokea)
- nokimaa-alue (vähän nokea)
- hiilen muruja

ylhäältä

profili idästä

KUVA 1/F.137724

KUVA 2/F.137725

KUVA 3/F.137726

KUVA 4/F.137727

Panoraamakuvaa tutkimusalueesta, etualalla hiekkakuoppa, keskellä kaivausalue, kuvattu idästä.

KUVA 5/F.137728

Yleiskuvaa tutkimusalueesta ennen turpeenpoistoa, oikealla hiekkakuoppa, kuvattu etelästä.

KUVA 6/F.137729

Yleiskuvaa tutkimusalueesta ennen turpeenpoistoa, vasemmalla hiekkakuoppa, kuvattu pohjoisesta.

KUVA 7/F. 137730
Yleiskuva tutkimusalueesta turpeenpoiston jälkeen, oikealla hiekkakuoppa, kuvattu etelästä.

KUVA 8/F. 137731
Yleiskuva tutkimusalueesta turpeenpoiston jälkeen, vasemmalla hiekkakuoppa, kuvattu pohjoisesta.

KUVA 9/F. 137732
Yleiskuva tutkimusalueesta turpeenpoiston jälkeen, taustalla hiekkakuoppa, etualalla osittain tielle sortunut pengeri, kuvattu lännestä.

KUVA 10/F. 137733
Kaivausalueen pohjoisosa, taso 1, hiekkakuopan profiilin reuna ja kaksi pohjoisinta ruuturiviä jätetty tasoon 0.5, kuvattu etelästä.

KUVA 11/F. 137734

Kaivausalueen eteläosa, taso 1, hiekkakuopan profiilin reuna ja eteläisin ruuturivi jätetty tasoon 0.5, kuvattu pohjoisesta.

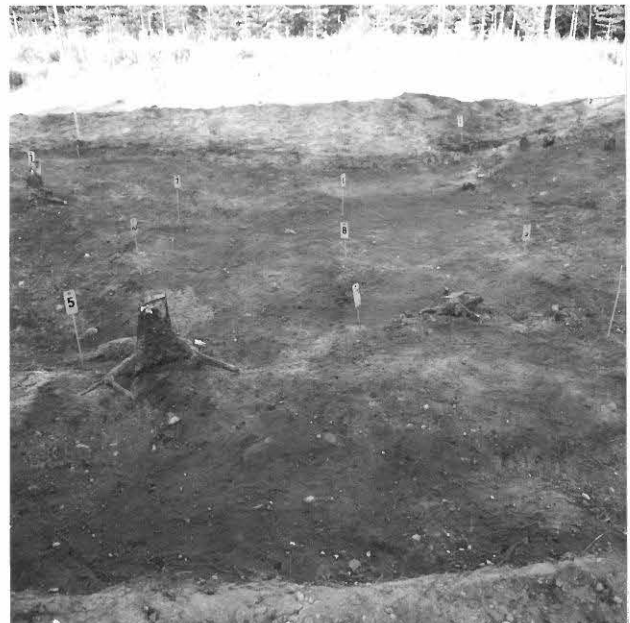
KUVA 12/F. 137735

Kaivausalueen eteläosa, taso 1, hiekkakuopan profiilin reuna ja eteläisin ruuturivi jätetty tasoon 0.5, kuvattu lännestä.

KUVA 13/F. 137736

Kaivausalueen keskiosa, taso 1, hiekkakuopan profiilin reuna ja eteläisin ruuturivi jätetty tasoon 0.5, kuvattu lännestä.

KUVA 14/F. 137737

Kaivausalueen keski- ja eteläosaa, taso 1, hiekkakuopan profiilin reuna ja eteläisin ruuturivi jätetty tasoon 0.5, kuvattu lännestä.

KUVA 15/F. 137738

Kaivausalueen pohjoisosa, taso 1
hiekkakuopan profiilin reuna ja kaksi
pohjoisinta ruuturiviä jätetty tasoon
0.5, kuvattu lännestä.

KUVA 16/F. 137739

Kaivausalue tasossa 2. Etuala, pohjois-
osan kaksi viimeistä ruuturiviä ja
hiekkakuopan profiilin reuna jätetty
tasoon 0.5, kuvattu etelästä.

KUVA 17/F. 137740

Kaivausalueen eteläosa, taso 2,
hiekkakuopan profiilin reuna ja
eteläisin ruuturivi jätetty tasoon
0.5, kuvattu pohjoisesta.

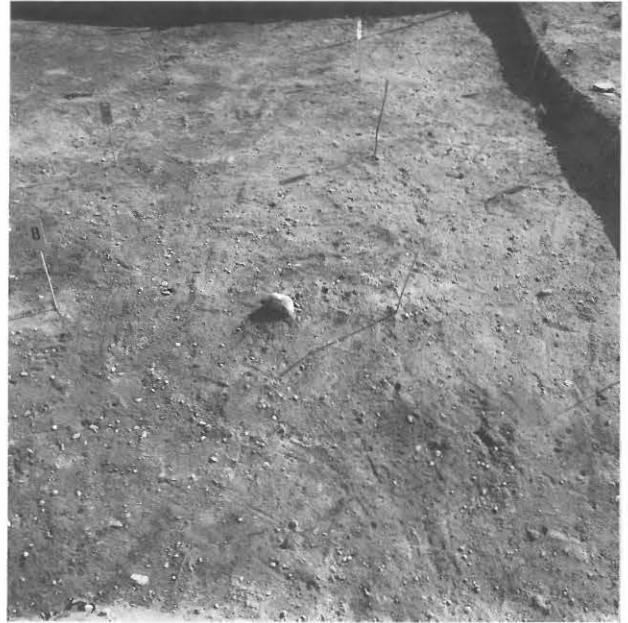

KUVA 18/F. 137741

Kaivausalueen keskiosaa, taso 2,
kuvattu lännestä.

KUVA 19/F. 137742
Kaivausalueen keski- ja eteläosaa,
taso 2, kuvattu lännestä.

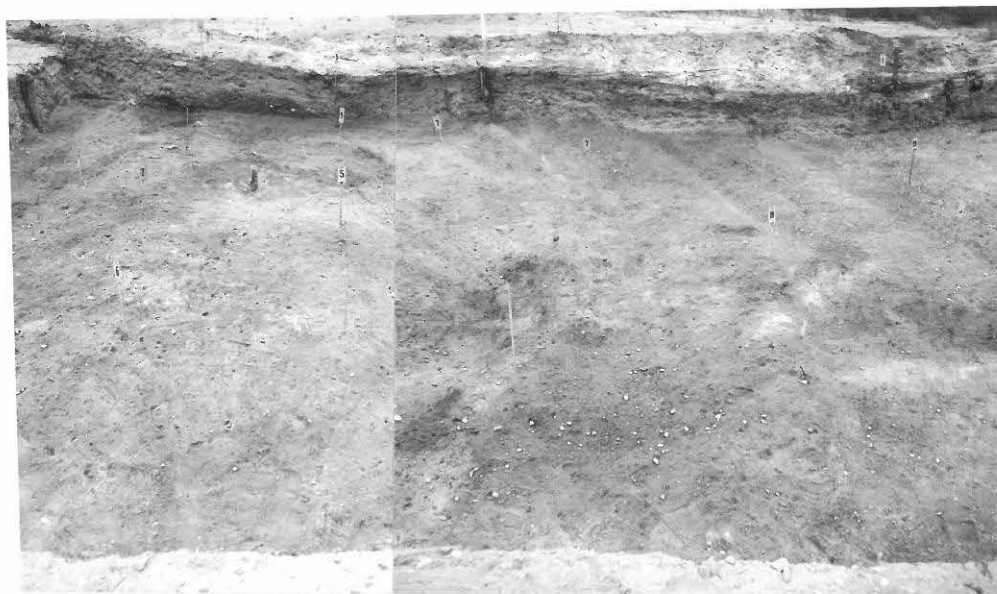
KUVA 20/F. 137743
Kaivausalueen eteläosa, taso 2,
kuvattu lännestä.

KUVA 21/F. 137744
Kaivausalue tasossa 2-3, runduissa 505-506/
197-198 ja 510-511/198-199 näkyvät
selkeästi tumman likamaan muodostamat
kuviot. Etualaa, pohjoisosan kaksi viimeistä
ruuturiviä ja hiiekkakuopan profiilin
reuna jätetty tasoon 0,5, kuvattu pohjoisesta.

KUVA 22/F. 137745
Sama kuin kuva 21, kuvattu etelästä.

KUVA 23/F. 137746

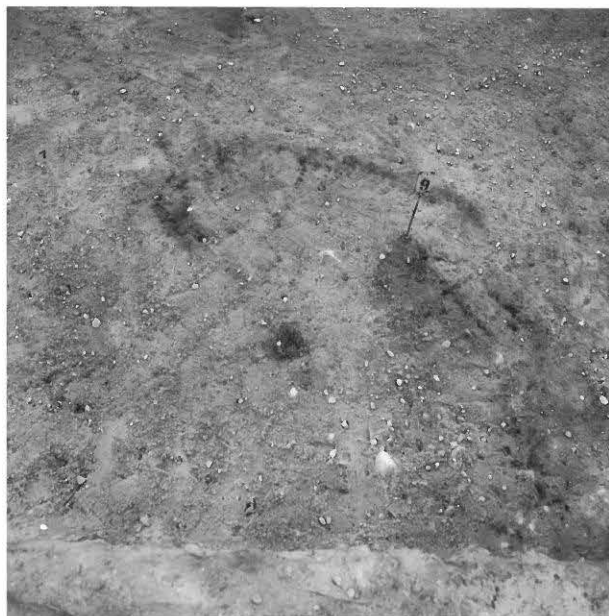
KUVA 24/F. 137747

Kaivausalueen pohjois- ja keskiosaa, taso 2.5-3, hiekkakuopan profiilin reuna ja kaksi pohjoisinta ruuturiviä jätetty tasoon 0.5, kuvattu lännestä.

KUVA 25/F. 137748

Kaivausalueen eteläosa, taso 2.5-3, hiekkakuopan profiilin reuna ja eteläisin ruuturivi jätetty tasoon 0.5, kuvattu etelästä.

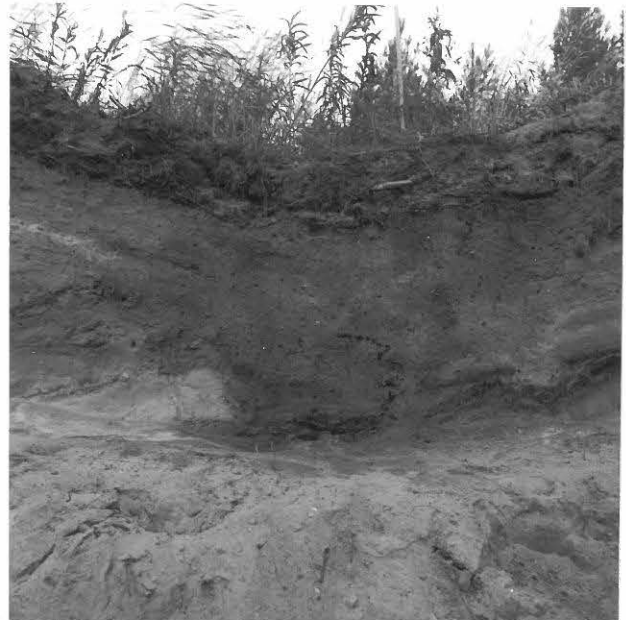
KUVA 26/F. 137749

Tumman likamaan muodostama kuvio kaivausalueen eteläosan runduissa 505-506/197-198, taso 3, kuvattu etelästä.

KUVA 27/F. 137750

Hiekkakuopan reunan profiili suoristettuna kuoppajäännyksen kohdalta, keskellä linjakoppi 525/200, kuvattu idästä.

KUVA 28/F. 137751

Hiekkakuopan reunan profiili suoristettuna kuoppajäännyksen kohdalta, keskellä linjakoppi 525/200, hilttyneiden puiden muodostama tumma kuvio ja tuore huuhtoutumiskerros näkyvät selkeästi, kuvattu idästä.

KUVA 29/F. 137752

Hilttyneiden puiden muodostama tumma kuvio ja punertavaa maata kuoppajäännyksen keskivaiheilla, vasemmassa yläkulmassa tuore huuhtoutumiskerros, kuvattu idästä.

KUVA 30/F. 137753

Hiekkakuopan profiilin suorituksen yhteydessä esin tulleita hilttyneitä puita kuoppajäännyksen keskivaiheilla, noin metrin syvyydessä, kuvattu kontigoraan ylhäältä.

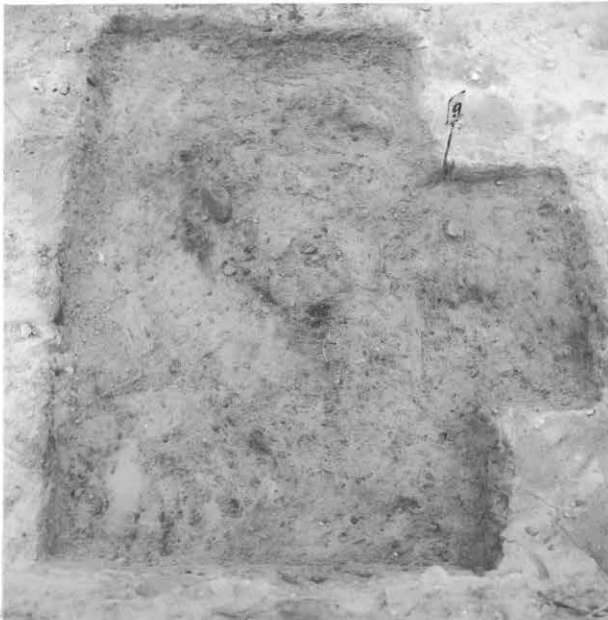
KUVA 31/F. 137754

Tumma likamaläikkä kaivausalueen
koillisnurkassa runduissa 510-512/198-199,
taso 3.5-4, kuvattu etelästä.

KUVA 32/F. 137755

Sama kuin kuva 31, kuvattu lounaasta.

KUVA 33/F. 137756

Tumman likamaan muodostama kuvio
kaivausalueen eteläosan runduissa
505-506/197-198, taso 3.5-4, kuvattu
lännestä.

KUVA 34/F. 137757

Tumma likamaläikkä kaivausalueen
koillisnurkassa runduissa 510-512/198-199,
taso 4, kuvattu etelästä.